

Àwọn Ìkìlò Tí Ní Bárá Wọn Mu - Nọ́nbà Kẹ́ta

Ìfúnnílára àwọn Ìránṣẹ̀ Àsọtélé̀: Ìlànà Ìdánwò Tó Ní Tẹ̀ Lé Ara Rẹ̀ ti Àwọn Àngẹ̀lì Ìfihàn

Jeff Pippenger
2023-08-08

Nínú àpílẹ̀kọ̀ tó kojá ni a parí nípa ìfihàn pé gbogbo àwọn àngẹ̀lì mẹ́ta tí Ìfihàn orí kẹ́rínlá sọ ní ìránṣẹ̀ kan lówó wọn. A fi hàn pé àngẹ̀lì kejì àti èkẹ́ta ní bá “àkájọ̀ iwé” kan wá bí wọn ẹ̀ ní sòkalẹ̀ pẹ̀lú ìránṣẹ̀ wọn. Àngẹ̀lì kòòkan dúrò fún ìránṣẹ̀ kan, àti dídé ìránṣẹ̀ kòòkan ní fa ipa kan ẹ̀lẹ̀. Àngẹ̀lì àkókó dé ní oḍún 1798. A tú ìdimò ìránṣẹ̀ nàà sílẹ̀, imò sì pò sí i nípa idájọ̀ tí n bọ̀. Ìmúgbòrò imò nàà sì mú kí ẹ̀yà àwọn olùjosin méjì hàn. Nígba tí àngẹ̀lì kejì dé, a tú ìránṣẹ̀ ìṣubú àwọn Pùròtẹ́sítàntì sílẹ̀, imò sì pò sí i, a sì mú ẹ̀yà méjì jáde. Nígba tí ìránṣẹ̀ Igbe Àárín Òru dé ní October 22, 1844, a tú un sílẹ̀ ní àpẹ́jọ̀ agó Exeter, imò sì pò sí i, a sì mú ẹ̀yà wúndiá méjì jáde. Nígba tí àngẹ̀lì èkẹ́ta dé ní October 22, 1844, a tú ìránṣẹ̀ àngẹ̀lì èkẹ́ta àti gbogbo ohun tí ó dúrò fún un sílẹ̀, imò sì pò sí i, a sì mú ẹ̀yà méjì jáde.

Àmì miiran tí a lè rí nínú àwọn àngẹ̀lì ní í ẹ̀ pẹ̀lú fifi agbára fún àwọn ìhìnre àngẹ̀lì nàà. A fi agbára fún ìhìnre àngẹ̀lì kejì nípasẹ̀ ìhìnre Igbe Àárín Òru, gégé bí àpílẹ̀kọ̀ tí ó ẹ̀sájú ti fi hàn, sùgbón Igbe Àárín Òru kò jẹ̀ aṣojú pẹ̀lú àngẹ̀lì kan soṣo; ọ̀pọ̀ àngẹ̀lì ni ó jẹ̀ aṣojú rẹ̀. Itàn tí ó bá àngẹ̀lì kejì àti Igbe Àárín Òru mu fi hàn pé a fi agbára fún ìhìnre àngẹ̀lì kejì nígbà tí Igbe Àárín Òru darapọ̀ mọ̀ ọ̀n. Nínú iwé kan nàà ni a ti sọ fún wa pé:

“Mo rí àwọn àngẹ̀lì tí wọn n yára lọ síwájú-ẹ̀yìn ní ọ̀run. Wọn n sòkalẹ̀ wá sí ayé, léyìn nàà wọn tún n gòkè lọ sí ọ̀run, wọn n pèsè fún imúṣẹ̀ ìṣẹ̀lẹ̀ pàtàkì kan. Nígba nàà ni mo sì rí àngẹ̀lì alágbára miiran tí a rán láti sòkalẹ̀ wá sí ayé, kí ó sì so ohùn rẹ̀ pọ̀ mọ̀ ti àngẹ̀lì kẹ́ta, kí ó sì fi agbára àti okun fún ìhìn rẹ̀. A fi agbára nílá àti ògo fún àngẹ̀lì nàà, bí ó ti n sòkalẹ̀ sì ni a mú ayé mọ̀lẹ̀ pẹ̀lú ògo rẹ̀. Imọ̀lẹ̀ tí ó n lọ níwájú àngẹ̀lì yìí tí ó sì n tẹ̀lẹ̀ e léyìn, wọ̀ gbogbo ibi, bí ó ti fi agbára nílá kéde pẹ̀lú ohùn lílẹ̀ pé, Bábílónì nílá ti ṣubú, ó ti ṣubú, ó sì di ibùgbé àwọn ẹ̀mí ẹ̀sù, àti agó gbogbo ẹ̀mí àimọ̀, àti àhámọ̀ gbogbo ẹ̀yẹ̀ àimọ̀ àti iríra. Ìhìn ìṣubú Bábílónì, gégé bí àngẹ̀lì kejì ti fi í hàn, ni a tún fi hàn lẹ̀kẹ́nsi, pẹ̀lú àfikún àwọn ibàjẹ̀ tí wọn ti n wọ̀ inú àwọn ijọ̀ láti oḍún 1844. Iṣẹ̀ àngẹ̀lì yìí dé ní àkókò tí ó tọ̀, ó sì dara pọ̀ mọ̀ iṣẹ̀ nílá ikeyin ti ìhìn àngẹ̀lì kẹ́ta, bí ó ti n pò sí i di igbe nílá. A sì mú àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lọ̀run kún fún imúrasílẹ̀ ní gbogbo ibi láti dúrò ṣinṣin ní wákàtí idánwò tí wọn fẹ̀rẹ́ dojú kọ̀. Mo rí imọ̀lẹ̀ nílá kan tí ó bà lé wọn, wọn sì darapọ̀ mọ̀ ìhìn nàà, wọn sì fi agbára nílá kéde ìhìn àngẹ̀lì kẹ́ta láibèrù.”

“A rán àwọn àngẹ̀lì lọ̀ láti ran àngẹ̀lì alágbára tí ó ti ọ̀run wá lówó, mo sì gbọ̀ ohùn tí ó dàbí ẹ̀ni pé ó n dún ní ibi gbogbo pé, E jáde kúrò nínú rẹ̀, ẹ̀yin ẹ̀niyàn mi, kí ẹ̀ má bàà jẹ̀ alábabín nínú ẹ̀sẹ̀ rẹ̀, àti kí ẹ̀ má bàà gba nínú àjàkálẹ̀-àrùn rẹ̀; nítorí ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ ti dé ọ̀run, Ọ̀lọ̀run sì ti rántí àìṣedéédéé rẹ̀. Ìránṣẹ̀ yìí dàbí ẹ̀ni pé ó jẹ̀ àfikún sí ìránṣẹ̀ kẹ́ta nàà, ó sì dara pọ̀ mọ̀ ọ̀n, gégé bí igbe ọ̀gànjọ̀ ọ̀ru ẹ̀ darapọ̀ mọ̀ ìránṣẹ̀ àngẹ̀lì kejì ní oḍún 1844. Ògo Ọ̀lọ̀run bà lé àwọn ẹ̀ni mímọ̀ oníṣùúrú, tí n dúrò de imúṣẹ̀ nàà, wọn sì fi àibèrù fúnni ní ikilò ọ̀pin tó ẹ̀ pàtàkì nàà, ní fifiṣubú Bábílónì hàn gbangba, àti ní kéde sí àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lọ̀run pé kí wọn jáde kúrò nínú rẹ̀; kí wọn lè bó lówó idájọ̀ ẹ̀lẹ̀rùjẹ̀ rẹ̀.” Spiritual Gifts, iwọn 1, 193, 194.

Igbe Àárín Ọ̀gànjọ́ darapọ́ mọ́ àngẹ̀lì kejì, àti àngẹ̀lì Ìfihàn orí kejilá-dín-lọ̀gbọ̀n darapọ́ mọ́ àngẹ̀lì kẹ̀ta; nígbà tí ó sì darapọ́ mọ́ àngẹ̀lì kẹ̀ta, ó n tún idarapọ́ Igbe Àárín Ọ̀gànjọ́ àti àngẹ̀lì kejì ẹ̀ ní ibèrẹ̀ Adventism. Lórí ẹ̀rì àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì, àngẹ̀lì kejì àti kẹ̀ta, iránsẹ̀ gbogbo àngẹ̀lì ní iránsẹ̀ kejì kan tí n fì agbára fún un. Àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì wọ̀nyí kọ́ wa pé nígbà tí iránsẹ̀ àngẹ̀lì kííní dé sínú itàn, ó gbọ̀dọ́ dé sí ibi kan lẹ̀yìn nàà níbi tí iránsẹ̀ nàà yóò ti jẹ́ fífi agbára fún nípasẹ̀ iránsẹ̀ kejì. Èyí sì jẹ́ òtítọ́ pẹ̀lú fún àngẹ̀lì kííní. Nínú àkọ̀sílẹ̀ àkọ̀kọ́ ti ẹ̀sẹ̀ gígùn nàà tí a ẹ̀sẹ̀ gbé kalẹ̀, Sister White fi àwọn àbùdá kan nàà mọ́ àngẹ̀lì kííní gẹ̀gẹ̀ bí Johanu ẹ̀ fi mọ́ àngẹ̀lì Ìfihàn orí kejilá-dín-lọ̀gbọ̀n, nígbà tí ó sọ pé, “A sọ́ fún mi pé iṣẹ̀ rẹ̀ ni láti fi ògo rẹ̀ tan imọ̀lẹ̀ ká ayé, àti láti kilọ́ fún èniyàn nípa ibínú Ọ̀lọ̀run tí ǹ bọ̀.” Ó ẹ̀ kedere nínú àkọ̀sílẹ̀ nàà pé àngẹ̀lì kííní ni ó ǹ tọ́ka sí.

Íránsẹ̀ àngẹ̀lì àkọ̀kọ́ dé ní ọ̀dún 1798, lẹ̀yìn nàà a sì fi agbára fún un ní August 11, 1840, nígbà tí ipò gíga iṣàkóso Ottoman parí. Ní àkọ̀kọ́ nàà ni àngẹ̀lì alágbára tí Ìfihàn orí kẹ̀wáá sọ̀rọ̀ rẹ̀ sọ́ kalẹ̀ láti ọ̀run, ó sì fi ẹ̀sẹ̀ kan lé ilẹ̀ àti ẹ̀sẹ̀ kan lé òkun. Ó dúró fún fífi agbára fún àngẹ̀lì àkọ̀kọ́ nàà, èyí sì ni ó fi iṣẹ̀ àngẹ̀lì àkọ̀kọ́ hàn gẹ̀gẹ̀ bí iṣẹ̀ kan nàà pẹ̀lú ti àngẹ̀lì Ìfihàn orí kẹ̀tálá. A yàn àwọn méjèjì láti fi ògo wọn tan ilẹ̀ ayé mọ̀lẹ̀, ẹ̀sẹ̀gbọ̀n àngẹ̀lì Ìfihàn orí kẹ̀tálá darapọ́ mọ́ àngẹ̀lì kẹ̀ta, gẹ̀gẹ̀ bí Igbe Ọ̀gànjọ́ Ọ̀ru ẹ̀ darapọ́ mọ́ àngẹ̀lì kejì, àti gẹ̀gẹ̀ bí àngẹ̀lì tí ó sọ́ kalẹ̀ nínú Ìfihàn orí kẹ̀wáá ẹ̀ darapọ́ mọ́ àngẹ̀lì àkọ̀kọ́.

Nítórí nàà, nígbà tí àngẹ̀lì àkọ̀kọ́ dé, a tú idimọ̀lẹ̀ kúrò lórí iránsẹ̀ kan tí ó mú kí ẹ̀yà méjì àwọn olùjosin hàn. Nígbà tí iránsẹ̀ àngẹ̀lì àkọ̀kọ́ nàà gba agbára lówó àngẹ̀lì Ìfihàn mẹ̀wáá, ó ní iwé kékeré kan ní ọ̀wọ̀ rẹ̀ tí ó pa á láṣẹ̀ fún Jóhànù láti jẹ́, èyí tí ó fi hàn pé ó mú iránsẹ̀ kan wá, ó tú idimọ̀lẹ̀ kúrò lórí rẹ̀, ó sì mú kí ẹ̀yà méjì àwọn olùjosin hàn. Nígbà tí àngẹ̀lì kejì, Igbe Àárín Ọ̀ru, àti àngẹ̀lì kẹ̀ta dé, a tú idimọ̀lẹ̀ kúrò lórí iránsẹ̀ kan tí ó dán wò, tí ó sì mú ẹ̀yà méjì àwọn olùjosin hàn.

Abala tí a ǹ sọ̀rọ̀ rẹ̀ yìí fi itenumọ́ hàn, nípa fífi itàn Kristi wé itàn àwọn Míléràiti, pé ilàna idánwò alátẹ̀lẹ̀-tẹ̀lẹ̀ tí ó ẹ̀sẹ̀ nínú itàn àwọn Míléràiti nàà tún ẹ̀sẹ̀ ní àwọn ojọ́ Kristi, èyí tí ó jẹ́ òpin Ísírẹ̀lì àtíjọ́. Bí ilàna idánwò alátẹ̀lẹ̀-tẹ̀lẹ̀ bá ẹ̀sẹ̀ ní ibèrẹ̀ Ísírẹ̀lì ti ẹ̀mí àti ní òpin Ísírẹ̀lì àtíjọ́, nígbà nàà yóò sì tún wà ní òpin Ísírẹ̀lì ti ẹ̀mí, gẹ̀gẹ̀ bí ó ti wà ní ibèrẹ̀ Ísírẹ̀lì àtíjọ́.

Nínú itàn àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Miller, èyí yóò ọ̀jọ́ iṣípáyá márùn-ún tí ó dánwò, tí ó sì mú kí a fara hàn gẹ̀gẹ̀ bí ipele méjì àwọn olùjosin láti ọ̀dún 1798 títí di October 22, 1844. Ìpínrọ́ nàà fi kedere kóni pé bí o bá ẹ̀sẹ̀ nínú idánwò kan, iwọ́ kì yóò kojá idánwò tí ó tẹ̀lẹ̀ e, nítórí pé iwọ́ kì yóò tilẹ̀ gbìyànjú. Ó tún ẹ̀ kedere pé ní àkọ̀kọ́ Kristi, ilàna idánwò nàà parí nípa bí àwọn èyàn májẹ̀mú tí a ti yàn tẹ̀lẹ̀ ẹ̀ wà nínú òkùnkùn pátápátá ní ti ètò igbàlà. Daniel àti John ọ̀jọ́ fún àwọn tí ǹ fetí sí ohùn tí ó wà lẹ̀yìn wọn, àwọn tí wọn gba ilàna idánwò àtẹ̀síwájú kojá, èyí tí ó bèèrẹ̀ fún iwádií ti ara ẹ̀ni nípa òtítọ́ tuntun kọ̀ọ̀kan tí a ẹ̀sípáyá.

Àwọn iwé Dániẹ̀lì àti Ìfihàn jẹ́ iwé kan nàà, Dániẹ̀lì àti Jóhànù sì ni ẹ̀lẹ̀rìí méjì iwé kan nàà. Ẹ̀lẹ̀rìí kan ni ibèrẹ̀ iwé nàà, ẹ̀lẹ̀rìí kejì sì ni òpin iwé nàà. Àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjèjì jìyà ikú àti àjínde ní ọ̀nà àpẹ̀rẹ̀; ọ̀kan ni ijọba Mèdià-Périsià ẹ̀ inúnibini sí, (tí ǹ ẹ̀sẹ̀ Ọ̀rílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà), èkejì sì ni Róòmù ẹ̀ inúnibini sí, (tí ǹ ẹ̀sẹ̀ ipò pòòpù). Wọn ǹ ẹ̀ inúnibini sí Jóhànù nítórí pé ó jẹ́ olùpa Ojọ́ Ìsinmi mọ́, gẹ̀gẹ̀ bí wọn ẹ̀ ẹ̀ inúnibini sí Dániẹ̀lì nítórí pé ó kọ́ láti yí iṣẹ̀ ijọsin rẹ̀ padà. Pọ́ wọn jọ́ ǹ ọ̀jọ́ àwọn tí yóò wà ní òpin ayé tí a ó ẹ̀ inúnibini sí nítórí pé wọn kọ́ láti gba ijọsin Ojọ́ Àikú dípò Ojọ́ Ìsinmi ojọ́ keje.

Àwọn èniyàn tí Dániẹ̀li àti Jòhánù dúró fún ni wọn jẹ̀ tabí yóò jẹ̀ àwọn tí a fi èdidi dì, nítorí nígbà tí a fi Dániẹ̀li sínú ihò kinnìun nítorí pé kò tẹ̀lẹ̀ “àṣẹ” ọ̀ba, ọ̀ba fi èdidi dì òkúta nàà, kí a má bàa yí ètẹ̀ nàà padà. A fi èdidi dì Dániẹ̀li fún ayérayé, nítorí àṣẹ ọ̀ba àti pẹ̀lú agbára èdidi rẹ̀ kò lè yí padà, gégé bí òfin àwọn Mídià àti Pérsià. A fi èdidi ọ̀ba lé orí òkúta kan, a sì ti ilẹ̀kùn nàà. A ti ilẹ̀kùn nàà ní òfin Ojọ-Àìkú, kò sì sí ẹ̀ni tí ó lè sí ilẹ̀kùn nàà, gégé bí a ti pa ilẹ̀kùn nàà ní October 22, 1844. Èyí jẹ̀ àpẹ̀júwe tí ó rọ̀rùn nípa pàtàkì kí a má ṣe kàn wo àwọn iṣẹ̀lẹ̀ àṣòtẹ̀lẹ̀ tí a gbé kalẹ̀ nínú àṣòtẹ̀lẹ̀ kan nìkan, ṣùgbón kí a tún wo pàtàkì fífi àwọn ipò-ayidayida tí ó yí wòlìi nàà ká lò nígbà tí a fi í hàn nínú ìtàn nàà.

Síbẹ̀, èyí pẹ̀lú jẹ̀ àpẹ̀júwe agbára tí ó wà nínú fífi ibèrẹ̀ (ìwé Dániẹ̀li) pẹ̀lú òpin (ìwé Ìfihàn) pọ̀ gégé bí ẹ̀lẹ̀rìí méjì ti àṣòtẹ̀lẹ̀ kan nàà, nítorí ẹ̀lẹ̀rìí méjì ni a n béèrè fún láti fi ìtàn kan nínú Bíbẹ̀li múlẹ̀. Àwọn iṣẹ̀lẹ̀ tí a sọ tẹ̀lẹ̀ àti àpẹ̀júwe àwọn iṣẹ̀ àwọn wòlìi ní ibàṣepọ̀ pẹ̀lú àṣòtẹ̀lẹ̀ nàà, mejeeji ni a mí sí.

Gbogbo Ìwé Mímọ̀ ni a fi ẹ̀mí Olorun mí, ó sì ní èrè fún ẹ̀kọ̀, fún ibáwí, fún ìtúnṣe, fún itoni nínú òdodo: kí èniyàn Olorun lè pé, kí a sì ti pèsè rẹ̀ ní kíkún fún gbogbo iṣẹ̀ rere. 2 Timothy 3:16, 17.

Bí àwọn iṣẹ̀lẹ̀ tí a ti sọ tẹ̀lẹ̀ nínú Bíbẹ̀li bá n ṣàfihàn òpin ayé, nígbà nàà àwòrán aláṣòtẹ̀lẹ̀ àti àyíká rẹ̀ nígbà tí ó gbà, tí ó sì jẹ̀rìí nípa àṣòtẹ̀lẹ̀ nàà, jẹ̀ àwòrán òpin ayé. Nítorí nàà, nígbà tí àyíká àti àwọn iṣẹ̀ aláṣòtẹ̀lẹ̀ bá jẹ̀ àfihàn àṣòtẹ̀lẹ̀—aláṣòtẹ̀lẹ̀ nàà jẹ̀ àwòrán àwọn èniyàn Olorun ní òpin ayé. Pẹ̀lú òye yẹ̀n tí a ti fi múlẹ̀, nígbà tí a bá so ilà àṣòtẹ̀lẹ̀ Elijah ti Malachi pọ̀ mọ̀ àwọn ilà Ìfihàn mérénlá àti méjìdínlógún, gbogbo wọn n jẹ̀rìí sí ìtàn iránsẹ̀ ikilò ikeyin—ṣùgbón ẹ̀rì wọn jẹ̀ onípín méjì.

Íráníṣẹ̀ nàà ní àwọn iṣẹ̀lẹ̀ tí a ti sọ tẹ̀lẹ̀ tí ó wà níta sí àwọn èniyàn Olorun, àti ẹ̀rì kejì sí ní ìrírí wòlìi nàà nígbà tí ó n gbà àti kede iránsẹ̀ nàà. Erongba àṣòtẹ̀lẹ̀ nípa àwọn ilà àṣòtẹ̀lẹ̀ méjì tí n sojú ohun tí ó wà níta àti ohun tí ó wà nínú nínú ìtàn kan nàà ni àwọn aṣáájú Adventism mọ̀, wọn sì fi sí akosilé gbangba. Àpẹ̀rẹ̀ agbàyanu ti lílo yí láti ọ̀wọ̀ àwọn aṣáájú, ní ìrònú mi, ni nígbà tí wọn fi hàn pé àwọn ijo méje nínú Ìfihàn àti àwọn èdidi méje nínú Ìfihàn jẹ̀ àwọn ìtàn aláṣòtẹ̀lẹ̀ tí n tọ̀ka sí ìtàn inú àti ìtàn òde ijo. Àwọn èdidi nàà n sojú ìtàn òde; àwọn ijo nàà, ìtàn inú.

Ifiransẹ̀ Éljàhì ti Málàkì, Ìfihàn orí kẹ̀rìnlá àti kejìdínlógún, n tọ̀ka sí ifiransẹ̀ ikilò ikeyin kan nàà gégé bí a ti tún pé é ní “Ìfihàn Jèsù Kristi” nínú orí kìn-in-ní ti Ìfihàn. Nínú orí kìn-in-ní, Olorun Baba fi ifiransẹ̀ nàà fún Kristi, ẹ̀ni tí ó sì fi í fún Gébẹ̀riẹ̀li, ẹ̀ni tí ó sì fi í fún Jòhánù, ẹ̀ni tí ó sì rán án sí àwọn ijo. Ifiransẹ̀ Éljàhì, pẹ̀lú àwọn ifiransẹ̀ tí a ṣàfihàn nínú Ìfihàn orí kìn-in-ní, kẹ̀rìnlá àti kejìdínlógún, gbogbo wọn ni ifiransẹ̀ kan nàà pátápátá.

Àwọn ẹ̀mí àwọn wòlìi sì wà lábẹ̀ àwọn wòlìi. Nítorí Olorun kì í ṣe aṣáájú idarúdàpọ̀, bí kò ṣe ti alááfíà, gégé bí ó ti rí nínú gbogbo àwọn ijo àwọn ẹ̀ni mímọ̀. 1 Kóríntì 14:32, 33.

Nígbà gbogbo, ọ̀rọ̀ kan nàà ni, nítorí pé “àwọn wòlìi wà lábẹ̀ àwọn wòlìi.” Ọ̀rọ̀ tí a túmọ̀ sí “lábẹ̀” nínú àwọn ẹ̀sẹ̀ nàà túmọ̀ sí, “fi sí abẹ̀; ní ìtumọ̀ àfihàn ara ẹ̀ni, sẹ̀gboràn: – wà lábẹ̀ igboràn (onigboràn), fi sí abẹ̀, sẹ̀gun fún, jẹ̀ kí ó wà lábẹ̀ (sí, fún), wà ní ìteríba (sí, lábẹ̀), fi ara ẹ̀ni terí ba.” Gbogbo àwọn wòlìi fara mọ̀ ara wọn, wọn sì wà ní ìteríba sí ara wọn, bí bẹ̀ kọ̀, iránsẹ̀ tí wọn fi hàn

